USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Filipa Dienstbiera a soudkyň Veroniky Juřičkové a Jiřiny Chmelové v právní věci žalobce: **V. M.**, zastoupeného JUDr. Petrem Novotným, advokátem, sídlem Archangelská 1, Praha 10, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 4. 2023, č. j. OAM-2634-7/ZR-2023, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 24. 10. 2023, č. j. 30 A 54/2023-42,

takto:

I. Kasační stížnost žalovaného **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žalovaný **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalobci **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I.

[1] Kasační stížností se žalovaný (stěžovatel) domáhá zrušení výše označeného rozsudku krajského soudu. Napadeným rozsudkem krajský soud vyhověl žalobci a zrušil v návětí uvedené rozhodnutí stěžovatele, jímž bylo žalobci podle § 5 odst. 7 zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace (dále „lex Ukrajina“), s odkazem na § 10 odst. 2 ve spojení s § 9 odst. 2 písm. b) zákona č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců, odňato oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany.

[2] Odnětí dočasné ochrany žalovaný odůvodnil tím, že žalobce v žádosti o dočasnou ochranu v České republice zamlčel, že již dříve získal dočasnou ochranu v Rumunsku. Žalobce tak žalovanému v žádosti poskytl nepravdivé údaje. Žalovaný zdůraznil, že poskytl-li by žalobce pravdivé údaje, žádost by byla vyhodnocena jako nepřijatelná dle § 5 odst. 1 písm. d) lex Ukrajina a dočasná ochrana v ČR by mu nebyla udělena.

[3] Krajský soud ve svém rozsudku uvedl, že § 10 odst. 2 zákona o dočasné ochraně poskytuje správnímu orgánu prostor pro správní uvážení, zda oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany odejme, či nikoli, žalovaný však svou úvahu nijak neodůvodnil, a to i při vědomí všech důsledků, které žalobci z rozhodnutí plynou.

[4] Dále krajský soud vyhodnotil, že žalovaný nepřiměřeně rozšířil kritéria pro vyloučení osob z dočasné ochrany. Čl. 28 směrnice Rady 2001/55/ES o minimálních normách pro poskytování dočasné ochrany v případě hromadného přílivu vysídlených osob a o opatřeních k zajištění rovnováhy mezi členskými státy při vynakládání úsilí v souvislosti s přijetím těchto osob a s následky z toho plynoucími (dále „směrnice o dočasné ochraně"), dává členským státům možnost vyloučit osobu z poskytnutí dočasné ochrany pouze ve vyjmenovaných případech. Uvedení nepravdivých údajů v žádosti o dočasnou ochranu však mezi takové případy zařadit nelze.

[5] Důvod pro odnětí dočasné ochrany spočívající v uvedení nepravdivých údajů, nelze vykládat jako uvedení jakékoliv nepravdivé informace, která by neměla souvislost s hmotněprávními podmínkami pro udělení dočasné ochrany, neboť to by bylo nad rámec kritérií pro vyloučení osob z dočasné ochrany předpokládaných směrnicí, a to v neprospěch žadatelů o takovou ochranu. Žalovaný neodůvodnil své posouzení ani vzhledem k čl. 28 odst. 1 směrnice o dočasné ochraně.

[6] S tím krajský soud rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

II.

[7] Stěžovatel v kasační stížnosti připustil, že rozhodnutí neobsahuje explicitní odůvodnění aplikace správního uvážení, dle stěžovatele však bylo v rozhodnutí dostatečně popsáno, že důvod, pro který byla žalobci dočasná ochrana odňata, spočíval v podvodném jednání žalobce. Podvodné jednání či jednání zneužívající právo by nemělo požívat ochrany. Proto dle stěžovatele nebylo potřeba úvahu v rozhodnutí dále rozvádět.

[8] Dále stěžovatel zdůraznil, že institut nepřijatelnosti není porušením směrnice o dočasné ochraně. Pokud již osoba získala dočasnou ochranu v jiném členském státě [§ 5 odst. 1 písm. d) lex Ukrajina], ČR ji konstatováním nepřijatelnosti její další žádosti o dočasnou ochranu z poskytnutí dočasné ochrany nevylučuje, neboť dočasná ochrana jí již byla poskytnuta, byť jiným členským státem EU. Dočasnou ochranu však nelze požívat ve více státech.

[9] Ustanovení § 9 odst. 2 písm. b) zákona o dočasné ochraně je třeba vztahovat na všechny nepravdivě uvedené nebo zamlčené údaje, které měly nebo mohly mít vliv na konečné rozhodnutí o žádosti. V případě žalobce to byla informace, že je již držitelem dočasné ochrany v jiném členském státě. Pokud by žalobce uvedl do žádosti, že je držitelem dočasné ochrany v jiném členském státě, jeho žádost o udělení dočasné ochrany by byla vyhodnocena jako nepřijatelná. Dočasná ochrana by mu tedy nebyla v ČR udělena, a stěžovatel by mu ji nemusel odnímat.

[10] Stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[11] Žalobce ve vyjádření ke kasační stížnosti pouze uvedl, že „*nesouhlasí s podanou kasační stížností a navrhuje tuto kasační stížnost jako nepřípustnou odmítnout*".

[12] Ani na výzvu Nejvyššího správního soudu (usnesením ze dne 17. 3. 2025, č. j. 6 Azs 320/2023-23) po vydání rozsudku Soudního dvora EU ze dne 27. 2. 2025, ve věci C-753/23, *Krasiliva*, v němž Soudní dvůr odpověděl na předběžné otázky položené Nejvyšším správním soudem (viz usnesení ze dne 30. 11. 2023, č. j. 8 Azs 93/2023-37), týkající se slučitelnosti důvodů nepřijatelnosti žádosti o dočasnou ochranu a soudní výluky dle lex Ukrajina s unijním právem, se žádný z účastníků nevyjádřil.

III.

[13] Podle § 104a odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s."), Nejvyšší správní soud odmítne pro nepřijatelnost kasační stížnost ve věci, v níž před krajským soudem rozhoduje specializovaný samosoudce, jestliže svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

[14] Kritéria přijatelnosti kasační stížnosti podávané žalovaným správním orgánem Nejvyšší správní soud upřesnil již v rozsudku ze dne 30. 1. 2007, č. j. 2 Azs 21/2006-59, č. 1143/2007 Sb. NSS. Z něj vyplývá, že kasační stížnost lze vedle důvodů spočívajících v absenci jednotné a bezrozporné judikatury k relevantním právním otázkám, případně potřeby se od ní odchýlit, považovat za přijatelnou, *„pokud by bylo shledáno zásadní pochybení krajského soudu při výkladu hmotného nebo procesního práva, případně pokud by krajský soud nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu."* Nejvyšší správní soud neshledal, že by byl kterýkoliv z uvedených důvodů naplněn. Kasační stížnost je proto nepřijatelná (srov. v obdobných věcech vydaná usnesení NSS ze dne 19. 5. 2025, č. j. 9 Azs 199/2023-48, či ze dne 11. 6. 2025, č. j. 6 Azs 48/2024-23).

[15] Stěžovatel namítal, že učiněné správní uvážení nebylo třeba odůvodňovat, neboť úvaha je zjevná. K problematice správního uvážení Nejvyšší správní soud odkazuje na rozsudek rozšířeného senátu ze dne 22. 4. 2014, č. j. 8 As 37/2011-154, č. 3073/2014 Sb. NSS, bod 14, dle kterého správní uvážení dává správnímu orgánu možnost zvolit jedno z více řešení předvídaných právní normou. Typicky bývá vymezeno formulací *„správní orgán může"*, *„lze"* apod. K otázce nepřezkoumatelnosti pak Nejvyšší správní soud odkazuje na rozsudky ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-75, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003-52, ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005-44, nebo ze dne 16. 12. 2008, č. j. 1 Ao 3/2008-136. Judikatura jasně potvrzuje, že správní orgán je povinen učiněné správní uvážení odůvodnit, aby jeho rozhodnutí mohlo být přezkoumáno (srov. např. rozsudek NSS ze dne 30. 3. 2017, č. j. 10 As 252/2015-77). S uvedenou judikaturou je napadený rozsudek krajského soudu v souladu (stěžovatel ani nezpochybnil, že učiněné správní uvážení ve vydaném rozhodnutí výslovně neodůvodnil).

[16] Otázkou, zda uvedení nepravdivého údaje ohledně oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany v jiném členském státě EU vede nutně k odnětí pobytového oprávnění za účelem dočasné ochrany dle § 5 odst. 7 lex Ukrajina, za použití § 10 odst. 2 ve spojení s § 9 odst. 2 písm. b) zákona o dočasné ochraně, se Nejvyšší správní soud (ve vztahu k obdobné argumentaci téhož stěžovatele) zabýval v nedávném rozsudku ze dne 25. 4. 2025,

č. j. 5 Azs 217/2023-36. V něm reflektoval svoji aktuální judikaturu navazující na rozsudek Soudního dvora Evropské unie ze dne 27. 2. 2025, ve věci C-753/23, *Krasiliva*, a dospěl k závěru, že skutečnost, že byl žalobce před podáním žádosti o dočasnou ochranu v ČR registrován jako držitel dočasné ochrany v jiném členském státě EU, bez dalšího neimplikuje odnětí dočasné ochrany v ČR. Správní orgán, tj. stěžovatel je v takovém případě povinen před odnětím pobytového oprávnění cizince poučit a zjistit, zda bude chtít svá práva plynoucí z dočasné ochrany čerpat výlučně v ČR (bod 29 rozsudku č. j. 5 Azs 217/2023-36). V případě kladné odpovědi stěžovatel zejména ověří, zda předchozí pobytové oprávnění cizince nezaniklo vydáním povolení k pobytu v ČR, popř. cizince vyzve, aby učinil kroky k ukončení pobytového oprávnění v jiném členském státě (bod 28 rozsudku č. j. 5 Azs 217/2023-36). Nejvyšší správní soud rovněž dovodil, že „*správní orgány ani soudy nemohou vycházet pouze z údajů obsažených v informačním systému členských států Temporary Protection Platform (TPD). Ten totiž představuje pouhou pomůcku, kterou správní orgány členských států využívají k evidenci držitelů povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany*“ (rozsudek NSS ze dne 1. 4. 2025, č. j. 5 Azs 273/2023-27, bod 43). Odňal-li tedy stěžovatel žalobci dočasnou ochranu bez dalšího pouze z důvodu, že neuvedl, že mu již byla udělena v jiném členském státě EU, nemohlo žalobou napadené rozhodnutí obstát.

[17] Ke stěžovatelově argumentaci, dle které lze na základě § 5 odst. 1 písm. d) lex Ukrajina pro nepřijatelnost odmítnout žádost cizince, kterému již byla udělena dočasná ochrana v jiném členském státě, aniž by aplikace tohoto vnitrostátního ustanovení byla rozporná s unijním právem, Nejvyšší správní soud odkazuje na judikaturu, která tuto argumentaci vyvrací (rozsudky ze dne 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 174/2024-42, ze dne 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 336/2024-42, ze dne 8. 4. 2025, č. j. 9 Azs 20/2024-37, ze dne 17. 4. 2025, č. j. 2 Azs 269/2024-33, nebo ze dne 24. 4. 2025, č. j. 10 Azs 4/2025-49, a další).

[18] Závěrem Nejvyšší správní soud podotýká, že se z úřední povinnosti zabýval také otázkou řádného obsazení krajského soudu, který v nyní souzené věci rozhodoval v tříčlenném specializovaném senátu. V rozsudku ze dne 2. 2. 2023, č. j. 10 As 290/2022-30, dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že do pojmu věc mezinárodní ochrany, jak jej používá § 35 odst. 5 s. ř. s., je třeba zahrnout též dočasnou ochranu s tím, že „*logika shora podaného výkladu samozřejmě dopadá též na jiná pravidla soudního řádu správního, která hovoří o věcech mezinárodní ochrany*“, včetně výslovného uvedení v § 31 odst. 2 s. ř. s. upravujícího rozhodování specializovaného samosoudce v řízení před krajským soudem. V nyní souzené věci měl tedy o věci správně rozhodovat specializovaný samosoudce, nikoli senát. V dřívějších rozsudcích, jimiž Nejvyšší správní soud přezkoumával rozhodnutí krajských soudů přijatá rovněž ve věcech dočasné ochrany specializovaným senátem (např. ze dne 31. 10. 2023, č. j. 7 Azs 322/2022-40, nebo ze dne 18. 8. 2023, č. j. 5 Azs 39/2023-24, č. 4515/2023 Sb. NSS) nebyl citovaný závěr rozsudku č. j. 10 As 290/2022-30 výslovně popřen. Tyto rozsudky je proto nutno interpretovat tak, že rozhodování specializovaným senátem namísto specializovaného samosoudce nebylo považováno za vadu, která mohla mít za následek nezákonnost rozhodnutí o věci samé ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. (rozsudek NSS ze dne 25. 4. 2024, č. j. 6 Azs 259/2023-21, bod 20 a tam uvedená prejudikatura). Ani z tohoto důvodu proto není kasační stížnost přijatelná.

[19] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. K odmítnutí pro nepřijatelnost dochází na základě zjednodušeného věcného posouzení případu (usnesení rozšířeného senátu NSS

ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS, bod 52), a proto je namístě rozhodnout o náhradě nákladů řízení podle úspěchu ve věci (usnesení NSS ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021-28, č. 4219/2021 Sb. NSS, bod 18). Žalovaný (stěžovatel) neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalobce měl ve věci plný úspěch a náhrada nákladů by mu sice náležela, nicméně zástupcem učiněné vyjádření ke kasační stížnosti neobsahuje jakoukoli argumentaci ke sporným právním otázkám, pouze vyjadřuje obecný nesouhlas s podanou kasační stížností. Za tento úkon proto Nejvyšší správní soud žalobci náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť se nejedná o účelně vynaložené náklady.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. července 2025

JUDr. Ing. Filip Dienstbier, Ph.D.
předseda senátu